

در پی تحولات اوکراین صورت گرفت

تماس وزرای خارجه ایران و روسیه

کروه دیپلماسی: حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه ایران عصر جمعه با سرکنی لاوروف، وزیر امور خارجه روسیه گفت‌وگو کرد. به گزارش فارس، امیرعبداللهیان در این گفت‌وگو با اشاره به مذاکرات احیای برجام...

صفحه ۴

شنبه ۷ اسفند ۱۴۰۰ ۲۴ رجب ۱۴۴۳ ۲۶ فوریه ۲۰۲۲

سید حسن خمینی:

آنان که باید صیانت کنند، مردم اند مردم باید از مسئولین صیانت کنند

کروه سیاست: حجت‌الاسلام سیدحسن خمینی با انتشار کلیپی از بیانات هشدارآمیز بنیان‌گذار جمهوری اسلامی به مسئولین، به «طرح صیانت از فضای مجازی» در مجلس واکنش نشان داد. او مطرح کرد: «آنان که باید صیانت کنند...

صفحه ۴

سال نوزدهم، شماره ۴۲۲، ۱۲ صفحه ۷۰۰۰ تومان

سرمقاله

رساله‌ای برای عمل

احمد غلامی . سردبیر

هفته گذشته براساس نظریه گرامشی از روشنفکران «ارگانیک» و «سنتی» سخن گفتیم. اگر بخواهیم بحث را در همین زمینه ادامه دهیم، باید به جنبش‌های «ارگانیک» و «ترکیبی» بپردازیم. همان‌طور که پیش از این اشاره شد، روشنفکران ارگانیک و سنتی هر یک به نوعی نقشی تعیین‌کننده در جنبش‌های اجتماعی داشته‌اند. خاصه روشنفکران دوران مشروطه که از آنان به‌جرت می‌توان به عنوان روشنفکران ارگانیک نام برد؛ چراکه در کمال ناباوری زمانی‌که ایران از حیث تئوری فاصله عمیقی با جهان داشت، آنان با آگاهی از وضعیت نابسامان سیاسی و اجتماعی با درک نیاز زمانه خود بر آن شدند تا با نهادهای سنتی موجود، بازار، تاجر و دستجات مذهبی دست به جنبشی اساسی بزنند. شاید بارزترین ویژگی روشنفکران مشروطه، آگاهی و آگاهی‌بخشی به جامعه و مهم‌تر از آن داشتن برنامه‌ای مدون برای دگرگونی بود. این برنامه‌ها که در نگارش رساله‌هایی همچون «یک کلمه»، یوسف‌خان مستشارالدوله و رساله غیبی ملک‌خان تعین پیدا کرده بود، امکان آگاهی و آگاهی‌بخشی بر توده‌ها را میسر می‌ساخت. این رساله‌ها و دیگر آثار روشنفکران مشروطه بیش از آنکه رساله‌ای در باب نظر باشند، رساله‌ای برای عمل بودند. رساله‌هایی که نگارندگان آنها مدعی بودند بر مبنای عمل تدوین شده است. سنت رساله (جزوه‌نویسی) در حکومت پهلوی نیز ادامه داشت، نگارش این رساله‌ها یا جزوه‌ها در میان جریان‌های چپ، مسلمان و مذهبی رایج بود. پس آنچه نباید نادیده انگاشت همین سنت است. آگاهی‌بخشیدن به جامعه از طریق متن یا به معنای دقیق‌تر برنامه. اگرچه برخی از این رساله‌ها (جزوه‌ها) در پی جامعه‌ای آرمانی و برخی از آنها آیین‌نامه‌ای برای براندازی بودند اما این رساله‌ها توانستند ضرورت تئوری به عمل را محقق کنند. در یک کلام روشنفکران ارگانیک پایه‌گذار جنبش‌های ارگانیک شدند. انقلاب ادامه منطقی جنبش ارگانیک مشروطه است. جنبش ارگانیک، «جنبش بنیادی تاریخی و اجتماعی است که فراتر از مبارزه صرفاً شخصی بر سر مدیریت یا سیاست‌های روزمره حکومت است». در همین جا نکته‌ای وجود دارد. اغلب روشنفکران و اپوزیسیون داخلی و خارجی کتونی، بیش از آنکه نگاهی معطوف به تغییرات بنیادی تاریخی و اجتماعی داشته باشند، در پی کسب قدرت‌اند. پس به‌جرت می‌توان گفت این همه تشنه آرزو، آن‌روست که اصلاً آری به معنای واقعی وجود ندارد و جملگی با این ادعا حق و باطل در پی سروری‌اند. ایجاد یک جنبش ارگانیک نیاز به دهه‌ها تلاش نظری و عملی دارد. اما با اینکه چهار دهه از دولت‌های انقلاب و عمر آن گذشته است، هیچ‌کدام از این دو برنامه‌ای جدی برای اداره جامعه و دولت ندارند. برنامه‌ای عینی و قابل تحقق. اصلاح‌طلبان و منتقدان داخلی به دلیل حضور در میدان سیاست در انتظار معجزه‌های هستند تا آن خود را احیا کنند. اما سیاست به عمل برآید. با ارائه یک مانیفست منسجم برای آینده پیش‌رو. از این نظر نوعی همگرایی بین منتقدان داخلی و اپوزیسیون خارجی وجود دارد. آنان هم مانیفستی ندارند و دلبسته ایجاد جنبشی ترکیبی‌اند تا از این طریق متشاً دگرگونی باشند. اگرچه جنبش‌های ترکیبی با رخداد‌های سیاسی دم‌دستی و تصادفی به وجود می‌آید، اما یک‌سره نباید قید آن را زد. با مدیریت جنبش‌های ترکیبی و ایجاد رابطه درست بین جنبش‌های ترکیبی و ارگانیک است که آگاهی شکل می‌گیرد. آگاهی یعنی آگاهی از وضعیت موجود و راهکارهایی برای آگاهی‌بخشیدن به جامعه. اینجا همان جایی است که گره کور بین روشنفکران و مردم زده شده است.

ادامه در صفحه ۲

گفت‌وگو با سید حسین موسویان درباره حمله روسیه به اوکراین

احیای ناسیونالیسم روسی؟

مردم ایران نسبت به «پدیده جنگ»، حساسیت منفی فوق‌العاده‌ای دارند و از جنگ بیزارند

کشورگشایی خونین تزار

• آثار جنگ روسیه و اوکراین بر بازارهای جهانی

• چاروس‌ها کنترل چرنوبیل را به دست گرفتند؟

• اصولگرایان به دنبال منافع جناحی؟

• با یادداشت‌هایی از دیاکو حسینی، گرامی مسی و محمدعلی عباسی

صفحه‌های ۵، ۴، ۸ و

یادداشت

تزاریسیم و تغییر دیدگاه اروپا

محمدجواد لسانی

فرصت پرشی از متجاوزان را نیافتند. اغلب آنها از متن مردم بی‌دفاع بودند که زیر سقف خانه‌شان یا بر تخت‌های بیمارستان یا در حال فرار از این مصیبت همه‌گیر بودند. اینکه ریشه‌های آغاز این فتنه خانمان‌سوز چه بوده، درد آنها را دوا نمی‌کند، زیرا جان کوچک و بزرگ و پیر و جوان آنها بوده که در این تبادل اخبار رسانه‌ای به مسلخ برده شد و حتی از همسایگان نزدیک اوکراین هم آبی نجوشید. کار خطیر رسانه را آینه‌داری حقیقت و پاسداری وجدان بشری تعریف کرده‌اند. پس این مسئولیت که بر دوش اصحاب فرهنگ است حکم می‌کند که در این وضعیت قرمز، دست‌کم باید با این مردم خاموش و ستم‌دیده که جنگی به آنها تحمیل شده همدردی کرد و به تک‌تک آنان تسلیت گفت. آنها به ناچار، زیر بمباران جت‌های جنگی و هدف موشک‌های کروز قرار گرفتند و نجات‌بخشی از زمین و آسمان به سراغشان نیامد. برخی رسانه‌ها عملکرد سبعمانه روسیه را بی‌شائبه به هجوم‌های بی‌امان نازیسم آلمان به لهستان و اتریش ندانستند و در طرح‌های خاکستری آن را نقش کردند تا در تاریخ به یادگار بماند. شایسته‌تر آن است که تمامی دولت‌های آزاد منطقه و جهان که انگ مستعمراتی‌بودن را از هیچ‌کجا بر نمی‌تابند به‌صورتی شفاف، این حمله ملامی آن مصیبت عظیم را بنوشانند. هرچند این حمله سراسری برای تجاوزگری مانند روسیه، شاید لذت الحاق و تحت‌الحمایه‌شدن یک سرزمین مستقل را برای قدرت‌مداران مسکو به همراه آورد...

ادامه در صفحه ۲

یادداشت

گرگ استخدام می‌کنیم!

سیدجمال هادیان طبانی زواره

حال جامعه‌ای که پچه‌ز رنگ پشت‌هم‌انداز، پاچه‌ورمالیده، شارالاتان و گرگ‌صفت به جوان پاک و صادق ارجحیت دارد، باید زار زار گریست. شاید پیش خودتان بگویید بله درست است باید به جوانان پاک و صادق میدان داد، اما فرض کنید دختر شما هم‌زمان دو خواستگار دارد؛ یکی تحصیل‌کرده، نجیب، پاک، اصل‌ونسب‌دار، درستکار و صادق اما از مال دنیا چیز ندان‌گیری ندارد اما جوان دیگر پچه‌ز رنگ خوش‌سروزیان اهل مستحبات و ظاهر‌الصلاح، اهل تجارت و دارای مال و مکتن که چندان معلوم نیست از کجا و به چه روشی کسب کرده است. دختر به کدام می‌دهید؟ نگویید به جوان اول که چندان در باورم نمی‌گنجد! مطمئناً خودتان را قانع می‌کنید که جوان دوم هم نشانه‌های تدین را دارد و هم ز رنگ است، پس دختر دسته گل‌تان را دودستی تقدیمش می‌کنید. این فرهنگ رایج ماست که به چیزی که می‌گوییم اعتقاد نداریم و به آن عمل نمی‌کنیم و این یعنی تناقض و دوگانگی فرهنگی در رفتار ما ایرانیان. حالا بهتر درک می‌کنیم که گرفتاری اصلی جامعه ایران نه اقتصادی است و نه سیاسی، بلکه تاروپود فرهنگ اجتماعی جامعه ایرانی دچار آسیب جدی شده است و ترمیم آن اگر اراده و اهتمامی باشد، چند دهه زمان می‌برد. پس تصور اینکه حل مشکلات اقتصادی به حل بحران‌های اجتماعی می‌انجامد، قطعاً تصور باطلی است و امیدبستن به آن نیز واهی است.

ادامه در صفحه ۹

حرف اول

روایت پنجمین نماز جمعه شهر امید

از طرح صیانت تا جنگ روسیه و اوکراین

سیدشهاب‌الدین طباطبایی

حجت‌الاسلام منصّف در خطبه‌های دوم نماز جمعه شهر امید با اشاره به حاشیه‌ها و مناقشات اخیر درباره طرح صیانت گفت چنانچه در خطبه اول از قول امام صادق (ع) بیان کردم حکومت منتسب به اهل بیت به حکم مدارا تکلیف دارد که در برخورد با مسائلی اگر حتی تشخیص با جامعه فرق داشت، مراعات کند تا دل و فکر جامعه آماده و همراه شود. چگونه است که در انقلاب ما بی‌حجاب و باحجاب با هم آمدند و نهضت را جلو بردند. آحاد جامعه هم به مرور با شرایط همراه شدند، حتی اگر عقیده و عادت دیگری داشتند. چون اعتماد وجود داشت و نگاه به آینده بود. در همه شئون این اخلاق بود که جلو می‌رفت، نه قانون و چیزهای دیگر. اینها را نسل ما به چشم دید. وقتی شما چهره برخی شهدای عزیزمان را در عکس‌هایی می‌بینید با چنان تیپ‌های جوانانه و لباس‌های مدرن روز، اینها با مدارا و اخلاق همراه و همگام شدند. کسی، کسی را صیانت نکرد. با تندی و عتاب و خطاب فاصله‌ها بیشتر می‌شود که کمتر نمی‌شود. مسئله اصلی رشد آگاهانه جامعه است. یادآوری کنم به خودم و بزراداران و خواهران صاحب منصب و مقامات محترم، ما و شما در قبال زندگی، معیشت، امنیت، آرامش مردم مسئولیم، مسئول زندگی و دخالت در زندگی آنها نیستیم.

ادامه در صفحه ۴

جناب آقای مجید تفرشی

درگذشت پدر گرامیتان را صمیمانه تسلیت عرض می‌کنیم. از خداوند سبحان برای آن مرحوم علو درجات و برای شما و سایر بازماندگان، صبر آرزو مندیم.

روزنامه شرق

همکار گرامی جناب آقای علی نامجو

مصیبت وارده را صمیمانه تسلیت می‌گوییم.

از خداوند سبحان برای آن مرحومه علو درجات و برای شما و سایر بازماندگان، صبر آرزو مندیم.

روزنامه شرق

برای درج رپرتاژ و آگهی در

شرق

و سایت شرق آنلاین
با شماره زیر تماس حاصل فرمایید

۸۶۰۳۶۱۱۹

«شرق»

برای سال ۱۴۰۱

منتشر می‌کند

سررسید «عصر حرکت»

برای سفارش
با شماره‌های زیر تماس بگیرید

واتس‌آپ ۰۹۳۵۵۰۷۱۴۸۳
۰۲۱-۸۸۹۰۳۵۴۸

شرق
روزنامه
عصر حرکت